

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ**Γεγονότα**

1789 - Στη Νέα Υόρκη, η Βουλή των Αντιπροσώπων (ΗΠΑ) συνέρχεται για πρώτη φορά σε απαρτία.

1867 - Η Σιγκαπούρη γίνεται βρετανική αποικία του στέμματος.

1914 - Ο Εμμανουήλ Μπενάκης γίνεται δήμαρχος Αθηναίων.

1924 - Ο Αδόλφος Χίτλερ καταδικάζεται σε πέντε χρόνια φυλάκιση για τη συμμετοχή του στο «Πραξικόπημα της μπιραρίας», αλλά θα εκτίσει μόνο εννέα μήνες στη φυλακή. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου γράφει το βιβλίο *Ο Αγών μου*.

1933 - Οι πρόσφατα εκλεγμένοι Ναζί διοργανώνουν υπό τον Γιούλιους Στράιχερ ένα μονοήμερο μποιϊκοτάζ όλων των εβραϊκών επιχειρήσεων της Γερμανίας, εγκαινιάζοντας μία σειρά αντισημιτικών πράξεων.

1937 - Ισπανικός Εμφύλιος: Η Χαέν στην Ισπανία βομβαρδίζεται από γερμανικές φασιστικές δυνάμεις που υποστηρίζουν τους εθνικιστές του Φρανθίσκο Φράνκο.

1955 - Η οργάνωση ΕΟΚΑ ξεκινά ένοπλο αγώνα για ανεξαρτησία της Κύπρου από το Ηνωμένο Βασίλειο και ένωση με την Ελλάδα. (Περισσότερα στη σελίδα 10).

1969 - Συνωστισμός αρχηγών κρατών και πολιτικών ηγετών από όλο τον κόσμο στην Ουάσινγκτον για την κηδεία του Ντουάιτ Αϊζενχάουερ.

1976 - Ιδρύεται η εταιρεία πληροφορικής Apple.

1979 - Εγκαθιδρύεται το θεοκρατικό κράτος του Ιράν, μετά την ιρανική επανάσταση υπό τον Αγιατολάχ Χομεϊνί.

2001 - Ο πρώην πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς παραδίνεται στις ειδικές δυνάμεις, για να δικαστεί ως εγκληματίας πολέμου.

Γεννήσεις

1809 - Νικολάι Γκόγκολ, Ρώσος συγγραφέας

1815 - Όππο φον Μπίσμαρκ, Γερμανός πολιτικός

1873 - Σεργκέι Ραχμάνινοφ, Ρώσος συνθέτης και πιανίστας

1883 - Λον Τσάνεϊ, Αμερικανός ηθοποιός

1885 - Γουάλας Μπίρι, Αμερικανός ηθοποιός

1902 - Μαρία Πολυδούρη, Ελληνίδα ποιήτρια

1913 - Μέμος Μακρής, Έλληνας γλύπτης

1927 - Φέρεντς Πούσκα, Ούγγρος ποδοσφαιριστής

1929 - Μίλαν Κούντερα, Τσέχος συγγραφέας

1946 - Νικήτας Κακλαμάνης, Έλληνας πολιτικός

Θάνατοι

1865 - Αντώνιος Κριεζής, Έλληνας πολιτικός και αγωνιστής

1920 - Ευμένιος Ξηρουδάκης, μητροπολίτης Κρήτης

1947 - Γεώργιος Β΄, βασιλιάς της Ελλάδας

1972 - Θανάσης Απάρτης, Έλληνας γλύπτης

1987 - Δημήτρης Ιωαννόπουλος, Έλληνας θεατρικός συγγραφέας, σκηνοθέτης και σεναριογράφος

1988 - Δημήτρης Μαλαβέτας, Έλληνας ηθοποιός

1996 - Νίκος Τζόγιας, Έλληνας ηθοποιός

2006 - Μαρίκα Μπότση, Ελληνίδα πολιτικός

2010 - Τζαννής Τζαννετάκης, Έλληνας πολιτικός

2017 - Γεβγκένι Γεφτουσένκο, Ρώσος συγγραφέας

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

ΜΕΡΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟ ΟΓΔΩΟ Β΄

«Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι»

Το Μυθιστόρημα του Γιώργου Παξινού

“Κατ’ εικόνα”

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης (φωτό: Γιάννης Δραμιτινός)

Όταν πρωτοπιάσαμε στα χέρια μας το μυθιστόρημα του Γιώργου Παξινού «Κατ’ εικόνα» που κυκλοφόρησε το 2015 στα ελληνικά, και εφέτος το έργο αυτό κάνει το ντεμπούτο του και στην αγγλική γλώσσα, με τον τίτλο “A River Divided”, διερωτηθήκαμε τι έκανε τον Παξινό έναν επιστήμονα να ασχοληθεί με την μυθοπλασία. Είναι το πρώτο ερώτημα που βάζει κάθε νουνεχής άνθρωπος, σχετικά με τις αιτίες που ώθησαν τον επιστήμονα να μπει στον «κυκεώνα», της φαντασιακής σκέψης. Αλλά μήπως το ίδιο δεν κάνουν οι ιστορικοί, και οι ψυχολόγοι; Πίσω από τα συμπτώματα δεν ψάχνουν να εντοπίσουν τις αιτίες; Ήδη, στο προηγούμενο άρθρο κάναμε την υπόθεση ότι η αιτία που ο Παξινός οδηγήθηκε στην επαγγελματία του ουτοπικού οράματος της «γονιδιακής αγάπης» είναι τα χάλια του κόσμου.

Ο Παξινός κατασκεύασε ένα προκλητικό μυθιστόρημα. Σύμφωνα με την υπόθεση του έργου, μια ερευνήτρια της γενετικής, με απέραντη επιστημονική φιλοδοξία, αποφάσισε να διακινδυνεύσει για να φέρει στον κόσμο ένα παιδί από κλωνοποιημένο γενετικό υλικό, από τον εγκέφαλο του Χριστού, που βρέθηκε τυχαία διατηρημένος μέσα σε αμφορέα στην έρημο της Παλαιστίνης, δίπλα στη Νεκρά Θάλασσα! Το σενάριο της ιστορίας αυτής είναι όντως παρακινδυνευμένο. Αλλά νόμιμο από την πλευρά της «καλλιτεχνικής σκέψης» η οποία όπως είπαμε βρίσκεται στον αντίποδα της «λογικής σκέψης».

Με το μυθιστόρημα αυτό, ο Γιώργος Παξινός εισάγει «καινά δαιμόνια». Όχι τόσο διότι μια θνητή επιστήμον αρνείται την «Ανάσταση» του Χριστού, όσο διότι φιλοδοξεί να γίνει μητέρα ενός παιδιού το οποίο θα φέρει γενετικό υλικό από τον εγκέφαλο του θεανθρώπου, από τον οποίο η γήινη ζωή έφυγε από μέσα του, πριν από δύο χιλιάδες χρόνια.

Η Έβελιν αγνοεί την γήινη αγάπη που της δείχνει ο φίλος της ο Μάικλ, ο οποίος διακαώς θέλει να κάνει ένα παιδί μαζί της. Τον απορρίπτει καθώς υπερτερεί η φιλοδοξία να γεννήσει ένα παιδί που θα είναι κλωνοποιημένο από τον εγκέφαλο του Χριστού! Αλλά τι είναι ο Χριστός για την Έβελιν; Είναι ένα πείραμα μόνο; Ή μήπως είναι κάτι παραπάνω; Πιστεύει πραγματικά ότι το γονίδιο της αγάπης που έφερε στον κόσμο ο χριστιανισμός εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια, θα είναι η απάντηση στα σημερινά χάλια του κόσμου;

Ο Παξινός, με το μυθιστόρημα αυτό θέτει τέτοια ερωτήματα και μας βάζει σε σκέψεις. Διότι η αγγελία της «Οικουμενικής αγάπης» που έφερε ο χριστιανισμός, σε μια εποχή που κυριαρχούσε «η φυλετική αγάπη», δεν κατάφερε να διασώσει τους εξαθλιωμένους μεσογειακούς πληθυσμούς, σε μια εποχή του τέλους της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, από τις πιο άθλιες και σκοτεινές που έχει δει η αν-

θρωπότητα, και η οποία διήρκεσε μέχρι και τον 10ο αιώνα μ. χ. Από την ιστορία γνωρίζουμε πως «οικουμενική αγάπη» του χριστιανισμού, ως λύση στο πρόβλημα εκείνης της εποχής, παρέμεινε ένα όραμα ουτοπικό, όχι μόνο στα πλαίσια της Φεουδαρχίας που ακολούθησε, όχι μόνο στα πλαίσια ανόδου των εθνικισμών του 19ου και 20ου αιώνα, αλλά και στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης και του δήθεν πλουραλισμού.

Μία δεύτερη διαπίστωση, ως προς την «οικουμενική αγάπη» είναι ότι αυτή σαμποτάρει μέσα από την ίδια τη θρησκεία, η οποία περιέχει στοιχεία φυλετικά, καθώς θεωρεί μέσα από τα δόγματά της, πως η έμβια ζωή αποτελείται από διακριτές μεν, αλλά, ασυνεχής μορφές, ζωντανές ή μη. Κάθε είδος σύμφωνα με τις θρησκευτικές απόψεις, είναι μοναδικό, χωρίς να υπάρχουν ενδιάμεσοι τύποι, ούτε μεταβλητότητα των τύπων. Είναι η περίφημη «στατική δημιουργία» που έγινε από το Θεό, και η οποία αντανάκλα εποχές που η ανθρωπότητα δεν είχε ιδέα της μεταβλητότητας του κόσμου.

Αυτές οι αντιλήψεις, της «στατικής δημιουργίας», αποτελούν σήμερα εμπόδιο στη διεύρυνση και εφαρμογή της «οικουμενικής αγάπης» του πρώτου χριστιανισμού. Η Εκκλησία ως θεματοφύλακας της «στατικής δημιουργίας» δυσκολεύεται να αποδεχτεί ότι στους πιστούς της, συγκαταλέγονται τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια, και κάθε είδους διαφορετική μορφή σεξουαλικότητας, η οποία δεν αποδίδει απογόνους για τη διάσωση της φυλής.

Ο Παξινός δεν είναι ο μόνος επιστήμονας που οδηγήθηκε στη μυθοπλασία. Πολλοί επιστήμονες και φιλόσοφοι το επιχειρήσαν. Με τη μυθοπλασία βέβαια, θέλουν να επικοινωνήσουν με τον κόσμο για να περάσουν τις απόψεις τους. Αλλά η βασική λειτουργία της τέχνης, είναι η αποφόρτιση από τις απογοητεύσεις που δίνει μια κοινωνία η οποία είτε παραγνωρίζει την επιστημονική γνώση, είτε την χρησιμοποιεί για τα συμφέρον μειοψηφιών.

Το ερώτημα λοιπόν που θέτει ο Παξινός σχετικά με το τι καθορίζει την κοινωνική συμπεριφορά του ανθρώπου τα γονίδια ή ο πολιτισμός, είναι σημαντικό. Τα γονίδια, όπως το φυλετικό και το θρησκευτικό επειδή δημιουργήθηκαν μέσα σε ένα τεράστιο χρονικό διάστημα, ενώ δίνουν μια γνώση ενστικτική (δηλαδή γρήγορη) δεν είναι πάντα και η σωστή, διότι οι συνθήκες μέσα στο κοινωνικό περιβάλλον έχουν αλλάξει. Εκεί λοιπόν είναι που επεμβαίνει «η πολιτισμική σκέψη», η οποία κάνει κάποιες διορθωτικές κινήσεις, περιορίζοντας εκεί που πρέπει τα ένστικτα, για να επιτευχθεί κάποιος εξορθολογισμός της κοινωνικής ζωής.

Την άλλη Παρασκευή θα δούμε ποια οικουμενική λύση δίνει ο συγγραφέας στο πρόβλημα της γονιδιακής αγάπης.

Ο Παξινός δεν είναι ο μόνος επιστήμονας που οδηγήθηκε στη μυθοπλασία. Πολλοί επιστήμονες και φιλόσοφοι το επιχειρήσαν.